

บทเรียนด้านการเรียนรู้

บทที่ 29

เรื่อง ส่วนต่างๆ ของพืช

ผลที่คาดว่าจะได้รับ:

เด็กมีแรงจูงใจและทักษะในการดูแลตัวเองอย่างดี

ตัวชี้วัด:

มีการพัฒนาความสนใจและเชาว์ปัญญาที่พระเจ้าประทาน

สาระการเรียนรู้:

เกิดความรู้ ทำให้เกิดประโยชน์และมีการประเมินผลที่ชัดเจน
สามารถนำมาแก้ปัญหาได้

กลุ่มอายุ

3-5 ปี

หัวข้อหลัก:

อาหารของฉันมาจากไหน?

บทเรียน:

ส่วนต่างๆ ของพืช

เวลาที่ใช้ในการสอน:

45 นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้:

1. เด็กสามารถบอกชื่อ ลักษณะ และส่วนต่างๆ ของพืชได้อย่างน้อยสี่ส่วน: เมล็ด ราก ต้น และใบ

อุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้:

1. เตรียมพืชหลายๆ ชนิดมาแสดง (เด็ก จะศึกษาส่วนต่างๆ อาจจะต้องฉีกใบหรือกิ่งของมันดู)
2. กระดาษ หนึ่งแผ่นต่อนักเรียนหนึ่งคน
3. ดินสอสี

อุปกรณ์การสอนสำหรับกิจกรรมเสริม:

1. ดอกไม้สีขาว (ถ้าเป็นดอกไม้ป่าก็จะดีมาก)
2. สีน้ำ (อาจจะใช้สีผสมอาหารหรือสีจากธรรมชาติ)

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียมหรือจัดทำ:

1. ให้เติมช่องว่างในแบบฝึกหัดประจำวัน
2. ให้เตรียมดินสำหรับปลูกพืชในภาชนะ
3. ถ้าจะเตรียมกิจกรรมทางเลือก ให้เตรียมดอกไม้สีขาว สำหรับทำกิจกรรม “เกสรของฉัน”
ประมาณสองชั่วโมงล่วงหน้า ก่อนทำกิจกรรม

วิธีเตรียม:

- ก. ตัดก้านดอกแนวเฉียงด้วยมีดคมๆ ให้ก้านยาวประมาณ 15 ซม.
- ข. ให้ผสมสีผสมอาหารประมาณ 10 หยด ลงในน้ำ 60 ม.ล. (สีซี)
- ค. เอาก้านดอกไม้แช่ลงในน้ำผสมสี แยกดอกไม้ที่ยังไม่ได้แช่น้ำไว้ให้เด็กๆ ดูสีดั้งเดิมของมันด้วย
- ง. แخذดอกไม้ในน้ำที่ผสมสีคอยไว้ก่อนการสอน
4. ให้อธิษฐานเพื่อเด็กๆ ที่พวกเขาจะขอบคุณพระเจ้าในวิธีการของพระองค์ที่ทรงสร้างพืชให้มีส่วนประกอบต่างๆ ที่ทำหน้าที่แตกต่างกัน

ขั้นตอนการเรียนรู้การสอน

การนำเข้าสู่บทเรียน:

กิจกรรมประจำวัน:

1. ตัวอักษรวันนี้คือ: _____
o สิ่งที่เราเริ่มต้นด้วยตัวอักษรตัวนี้คือ: _____
2. วันของสัปดาห์:
o วันนี้คือวัน _____ (ดูปฏิทิน) o พรุ่งนี้คือวัน _____
o เมื่อวานนี้คือวัน _____ o จำนวนวันกว่าจะถึง _____ = _____
3. อากาศ:
o อากาศวันนี้ o เสื้อผ้าวันนี้ o กราฟพยากรณ์อากาศ
4. การแบ่งปันความคิด: (ไม่เกิน 10 นาที)
o คำถามนำการอภิปราย: _____
o นักเรียนผู้อภิปรายวันนี้คือ: _____
5. เรื่องเล่า (เกี่ยวข้องกับบทเรียน ถ้าเป็นไปได้)
o _____
■ คำถาม/กิจกรรม สำหรับผู้ฟัง:
1. _____
2. _____
3. _____
6. ฟีกกล้ามเนื้อใหญ่: (ร้องเพลง เดินรำ เคลื่อนไหว) ปลุกผัก
o ให้ครูพูดทีละประโยค ให้เด็กพูดตาม ในขณะที่พูดก็แสดงท่าทางไปด้วย ทำซ้ำหลายๆ ครั้ง จนกว่าเด็กๆ จะจำได้
ฉันปลูกเมล็ด (ทำท่าการปลูกเมล็ดลงในดิน)
พระเจ้าส่งแสงอาทิตย์ลงมา (เอามือป้องหน้าแล้วมองขึ้นมองดวงอาทิตย์)
พระเจ้าส่งฝนลงมา (ยกมือขึ้นสูง กระดิกนิ้วแล้วค่อยๆ ลดแขนลงลักษณะเหมือนฝนกำลังตก)
และต้นผักก็โต (เอานิ้วมือประกบกัน แล้วค่อยๆ เปื๋อนิ้วออกจากกันกว้างๆ เหมือนกับพืชกำลังแบ่งบานเติบโต)
ขอบคุณพระเจ้าสำหรับผักของเรา (ให้มือขึ้นฟ้า หมายถึง “พระเจ้า” และให้ปรบมือในแต่ละคำ คือ “สำหรับ” ปรบมือ “ผักของเรา” ปรบมือ)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน:

การสังเกตดูส่วนต่างๆ ของพืช

1. ให้แสดงพืชผักชนิดต่างๆ หรือรูปภาพที่ครูเตรียมมาให้พวกเด็กๆ ดูและศึกษาดูว่ามีพืชจำนวนกี่ชิ้น แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มเท่ากับจำนวนพืชผัก ให้เด็กแต่ละกลุ่มสังเกตดูพืชผักแต่ละชนิด
2. วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่พิเศษของส่วนต่างๆ ของพืช เมื่อครูพิจารณาดูสิ่งที่พระเจ้าทรงสร้างอย่างใกล้ชิด ครูก็ขอบพระคุณพระเจ้าในการทรงสร้างที่พิเศษของพระองค์ พืชผักเหล่านี้เป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงสร้างอันมหัศจรรย์ และเราจะเรียนรู้ถึงความสำคัญของพืชในแต่ละส่วนของมันว่าเป็นอย่างไบบ้าง
3. ให้ครูชูต้นผักขึ้นแล้วชี้ที่ส่วนรากของมัน เราเรียกส่วนนี้ของพืชว่าอะไร? ให้เด็กตอบคำถาม ให้แต่ละคนชี้ส่วนที่เป็นรากของพืชในกลุ่มที่เขา กำลังศึกษาอยู่ ให้ครูเดินตรวจดูว่าพวกเขาชี้ถูกต้องหรือไม่
4. พระเจ้าทรงสร้างรากของพืช เพื่อจะให้มันดูดน้ำจากพื้นดิน และส่งไปยังส่วนต่างๆ ของพืช ให้ทุกคนสมมติว่าเป็นรากของพืช ครูแสดงให้ดูโดยย่อเท้าลงบนดินและชี้ลงข้างล่างฝ่าเท้า ในที่ที่รากของพืชจะงอกออกมา
5. ให้ชี้ส่วนที่เป็นลำต้นของพืช ตรงนี้เขาเรียกว่าเป็นส่วนไหนของพืช? ให้เด็กตอบคำถาม ให้เด็กชี้ส่วนที่เป็นลำต้นของพืชในกลุ่มของเขา ให้ครูเดินตรวจความถูกต้อง
6. พระเจ้าทรงสร้างลำต้นพืช เพื่อนำอาหารและน้ำจากรากไปยังส่วนต่างๆ ของพืช ลำต้นยังช่วยให้พืชตั้งตรงและสูงขึ้น ให้เด็กๆ สมมติว่าเป็นลำต้นของพืช แสดงให้เด็กๆ ดูโดยค่อยๆ ยึดตัวยืนขึ้น และชี้นิ้วจากลำคอถึงนิ้วเท้า (ส่วนตั้งตรงของร่างกายคือลำต้นของพืช)
7. ให้ครูชี้ส่วนที่เป็นใบของพืช เราเรียกส่วนนี้ว่าอะไร? ให้เด็กตอบคำถาม ให้เด็กชี้ส่วนที่เป็นใบของพืชในกลุ่มของเขา ให้ครูเดินตรวจเช็คความถูกต้อง
8. พระเจ้าทรงสร้างใบไม้ของพืช เพื่อจะดูดซับแสงของดวงอาทิตย์ ใบไม้เปลี่ยนแสงดวงอาทิตย์และน้ำให้เป็นอาหารของพืช ให้ทุกคนสมมติว่าเป็นใบไม้ แสดงให้เด็กดูโดยการกางแขนออก และกระดิกนิ้วมือ เหมือนลมกำลังพัดใบไม้
9. ต่อไปชี้ส่วนที่เป็นดอกของพืช เราเรียกส่วนนี้ว่าอะไร? ให้เด็กตอบคำถาม ให้เด็กๆ ชี้ส่วนที่เป็นดอกของพืชในกลุ่มของเขา ให้ครูเดินไปตรวจสอบความถูกต้อง
10. พระเจ้าทรงสร้างดอกของพืช เพื่อล่อผีเสื้อให้มาผสมเกสรทำให้เกิดเมล็ด ที่จะทำให้พืชเกิดผล หรือเป็นผักที่มีกลิ่นหอม ให้เรามาสมมติว่าเป็นดอกของพืช ให้ครูแสดงและให้เด็กทำตาม โดยเอามือตบที่ศีรษะตนเองเบาๆ (ดอกไม้เป็นส่วนที่สวยงามของพืช และเตือนให้พวกเขาเห็นว่าพวกเขามีความน่ารักสวยงาม)

ทำการทดลองเกี่ยวกับพืช

1. แจกกระดาด และดินสอสี ให้แต่ละกลุ่ม
2. ให้เด็กๆ ในแต่ละกลุ่มเด็ดใบไม้ในกลุ่มของเขามาเรียงต่อกันบนโต๊ะ ให้คนหนึ่งเอากะดาดที่ครูแจกให้วางบนใบไม้ให้มิด และให้เด็กผลัดกันใช้ดินสอสีถูลงไปบนกระดาด เสร็จแล้วจะสามารถมองเห็นเส้นใบไม้ได้อย่างชัดเจน
3. ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของรูปลักษณะของใบไม้และรายละเอียดอื่นๆ เช่น เส้นใบไม้ ชี้ให้เห็นว่าส่วนมากขนาดของใบจะใหญ่กว่าขนาดของดอก เพราะใบสามารถยึดตัวของมันเองออกไปรับแสงของดวงอาทิตย์ได้มากกว่าส่วนที่เป็นดอก
4. ให้แต่ละกลุ่มเด็ดส่วนที่เป็นดอกออกจากต้นพืชของเขา อาจจะฉีกดอกเป็นกลีบๆ เพื่อจะสังเกตดูความแตกต่างในรูปร่างลักษณะของเกสรดอก และตรงจุดศูนย์กลางของดอกตรงที่จะเกิดเมล็ดของพืช

- อนุญาตให้เด็กๆ เอากลีบดอกหรือเกสรของดอก ฎที่กระดาดก็จะเห็นสีของดอกติดที่กระดาด ซึ่งให้เห็นว่าหลายคนใช้ดอกไม้มาทำสีในการวาดรูป ย้อมผ้า ทำสีเทียน และอื่นๆ
- ให้แต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนงานที่เขาทำซึ่งกันและกัน เพื่อจะมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับพืชหลายๆ ชนิด

การสรุปบทเรียน: การทบทวนเกี่ยวกับพืช

- ให้เอ่ยถึงส่วนต่างๆ ของพืช และให้เด็กๆ แสดงท่าทาง สื่อความหมายของส่วนต่างๆ ที่ครูพูดถึง:
 - ใบไม้ – เหยียดแขนออกและกระดิกนิ้ว
 - ลำต้น – ยึดตัวให้ตรง และชี้ตั้งแต่คอจนถึงเท้า (ลำตัวก็คือลำต้น)
 - ราก – ให้ย่ำเท้าลงบนพื้นและชี้ที่ฝ่าเท้า (ตรงที่รากจะงอกออกมา)
 - ดอก – ให้ตบที่ศีรษะเบาๆ (ดอกเป็นส่วนที่สวยงามของพืช เตือนให้เด็กรู้ว่าชีวิตของพวกเขาเป็นสิ่งที่สวยงาม)
- ที่นี่ให้แสดงกลับกัน ให้ครูแสดงท่าทางให้เด็กบอกส่วนของพืชพร้อมๆ กัน ให้ทบทวนหลายๆ เทียว และสังเกตดูว่าทุกคนบอกส่วนต่างๆ ของพืชได้ถูกต้อง

กิจกรรมเสริม: สีของเกสร

- นำดอกไม้สีขาวที่แช่ในน้ำผสมสีออกมาให้เด็กดู ให้เด็กๆ สังเกตดูน้ำที่ผสมสี แล้วถามเขาว่ามีอะไรติดไปกับน้ำนี้ (ผสมสี) ให้เด็กสังเกตดูสีที่เกสรของดอก และให้ถามว่านักเรียนสังเกตเห็นความแตกต่างอะไร ให้เขาเปรียบเทียบดอกที่แช่น้ำสีกับดอกที่ไม่แช่น้ำผสมสี
 - ดอกไม้จะเป็นอย่างไร ถ้าครูเปลี่ยนน้ำที่แช่เป็นสีเขียวหรือสีน้ำเงิน?
 - อะไรทำให้ดอกไม้เปลี่ยนสีจากขาวเป็นสีเหมือนกับสีของน้ำที่มันแช่อยู่?
 - สีขึ้นไปอยู่ที่เกสรหรือกลีบดอกของมันได้อย่างไร? (โดยต้น/ก้าน)

ข้อมูลอ้างอิงที่ใช้ในบทนี้

- We Care: A Preschool Curriculum for Children Ages 2-5*, by Bertie W. Kingore and Glenda M. Higbee, published by Scott, Foresman and Company, 1988
- The Giant Encyclopedia of Theme Activities for Children 2 to 5*, edited by Kathy Charner, published by Gryphon House, Inc. 1993
- Mudpies to Magnets: A Preschool Science Curriculum*, by Robert A. Williams, Robert E. Rockwell, and Elizabeth A. Sherwood, published by Gryphon House, Inc. 1987

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมใดใช้ได้ผลดี? กิจกรรมใดใช้ไม่ค่อยได้ผล? ฉันจะเตรียมบทเรียนในบทต่อไปอย่างไร?)

การประเมินผลผู้เรียน:
